

EN EGEN VÄRLD. Torget Front square är det första som möter en besökare som kommer in genom porten till Trinity College i Dublin. Klocktornet i mitten är från 1853 och sträcker sig högt över de andra

Universitet som

Irlands anrika universitet Trinity College har examinerat några av historiens mest kända författare.

Fler än 150 filmer har spelats in på campus och det storslagna biblioteket sägs ha inspirerat trollkarlsskolan Hogwarts.

I dag är skolan ett av landets mest populära besöksmål.

MATILDA WESTERMARK (TEXT)

matilda.westermark@di.se, 08-573 650 00

Trinity College ligger i centrala Dublin. Dess stora entré vetter mot en hårt trafikerad trevägskorsning. På vardera sida av träporten står statyer av två alumnier som läste här på 1700-talet, författaren Oliver Goldsmith och konservatismens

grundare Edmund Burke.

Väl innanför porten är vägljud och storstadstress ett minne blott. I stället tornar akademiens tysta, eftertänksamma värld upp sig på universitetets 47 hektar stora campus. Det är nästan lika stort som fyra Liseberg. Här har studenter undervisats sedan 1592.

”Många besökare blir hänfödda av 'the front square', huvudtorget som möter en direkt innanför entrén”, säger Anne-Marie Difley, chefför besöksverksamheten på Trinity College.

byggnaderna på universitetsområdet. Det moderna Dublin breder ut sig i kvällssolen.

FOTO: ANTTI VIITALA

ruvar på skatter

Mitt på torget står ett ståtligt klocktorn, långs med samtliga sidor löper pampiga 1700-talsbyggnader. Människor rör sig i klungor över hela området, många med en ryggsäck slängd över axeln. Men det är inte universitetets studenter som utgör majoriteten av folkmassan. Det är turister.

Anne-Marie Diffley, Trinity College.

”Varje år får vi besök av ungefär två miljoner människor”, säger Anne-Marie Diffley.

Det är fler besökare än vad Sveriges tolvkungliga slott sammanlagt välkomnade under hela 2019.

”Nästan alla turister i Dublin besöker ölbrggeriet Guinness förråd, vår utställning Book of Kells och någon av stadens katedraler. De är de tre självklara punkterna på ’att-göra-listan’”, säger Anne-Marie Diffley.

Att ett universitet blir till turistattraktion är inte en självklarhet. Anne-Marie Diffley tror att Trinitys centrala läge har spelat en stor roll för dess popularitet.

”Det är unikt att ett lärosäte är en del av en stad på detta sätt. Vi har länge haft våra portar öppna, många människor promenerar genom campus bara för att ta sig från ena sidan till den andra.”

Men det finns fler pärlor som lockar besökare, enligt Anne-Marie Diffley.

”Över 150 filmer och serier har spelats in på området. Till exempel var Russell Crowe här i höstas och filmade ’The Pope’s Exorcist’, som precis haft premiär. Då skulle det gamla biblioteket gestalta Vatikanstaten. Det har blivit en viktig inkomstkälla för universitetet att tillåta inspelning på campus.”

Universitetet figurerar också i den irländska författaren Sally Rooneyes bästsäljande roman Normala människor. Den handlar om en snäring relation mellan Marianne och Connell, två unga irländare från olika socioekonomiska klasser som båda studerar på Trinity. Boken har utnämnts till en av 2010-talets bästa av brittiska The Guardian och amerikanska Entertainment Weekly.

”Jag tror att många unga människor fått upp ögonen för Trinity genom Sally Rooney, men också sociala medier. Det är ett väldigt fotovänligt campus”, säger Anne-Marie Diffley.

Till höger om huvudtorget ligger universitetets gamla bibliotek. Utanför är det smockfullt med människor. Två olika köer sträcker sig långa utanför glasdörrarna.

”Om ni har biljetter till 14.00, ställ er till vänster om dörrarna. Om ni har biljetter till 14.30, håll till höger”, ropar en kvinna iklädd en reflexväst med ”Security” skrivet över ryggen.

Köerna leder fram till utställningen om the Book of Kells, en 1200 år gammal bok innehållande de fyra evangelier. Som en del av utställningen får besökare även kliva in i det pampiga gamla biblioteket ”the long room”, långa rummet. Utställningen rankas högt på i princip varenda lista över Dublins bästa turistattraktioner och varje år löser fler än en halv miljon besökare entrébiljett.

Finns det risk att studenterna påverkas negativt av mängden besökare?

”Den akademiska verksamheten går alltid först. Högsången för turism ligger tacksamt nog på sommaren, då vi inte bedriver så mycket undervisning här”, säger Anne-Marie Diffley.

” Dessutom anställer vi många studen-

teratt jobba med besöksnäringen, exempelvis som guider för rundturer.”

Inne i utställningen visas upplysta bilder av Book of Kells vackert utsmockade sidor i kontrast mot det tunga, svarta tyg som klär väggar och tak. Utställningens sista rum är näst intill tomt, förutom en glaskub placerad precis i mitten. Där inne ligger en av Book of Kells fyra volymer.

”Varenda taxichaufför i Dublin berättar för turister att vi vänder upp ett nytt uppslag varje dag. Det stämmer inte, vi byter uppslag en gång varannan månad ungefär. Ju mindre hantering av boken, desto bättre”, säger Anne-Marie Diffley.

En trappa upp från rummet med glaskuben ligger långa rummet – biblioteket som sägs ha inspirerat filmkaparna bakom Harry Potter-serien i utformningen av skolan Hogwarts. Precis som namnet föreslår är den pampiga salen avlång, med en takhöjd som får även den längsta besökaren att känna sig som en hobbist.

”Vi är mitt i processen att tömma bokhyllorna inför ett stort renoveringsarbete som startar i oktober”, säger Anne-Marie Diffley och pekar mot en hylla som gapar tom.

Biblioteket började byggas 1712 och stod färdigt 1732. Även om det fungerar som en del av universitetets besöksverksamhet så är det fortfarande ett fungerande studiebibliotek. Här kan Trinitys studenter hitta originalupplagor av litterära klassiker, exempelvis den första samlingen av alla Shakespears pjäser, publicerad 1623.

”Sedan 1801 mottar vi en kopia av varje bok som publiceras i Irland och Storbritannien, så här finns en hel del böcker.”

Bokhyllorna löper på båda sidor om det höga mittpartiet i biblioteket. Hyllorna är avgränsade med rep, vem som helst får inte hantera de värdefulla böckerna.

”Det tar enormt lång tid för oss att tömma bokhyllorna inför renoveringen. Dels måste de hanteras varsamt, vi måste också arkivera dem så att de förblir tillgängliga för våra studenter.”

Den planerade renoveringen startar i oktober och pågår i tre år. Det är det mest omfattande arbetet som gjorts i lokalen, målet är att framtidssäkra byggnaden. Biblioteket kommer att vara stängt för allmänheten medan renovering pågår, men utställningen om Book of Kells flyttas till temporära lokaler på campus.

Bortom det gamla biblioteket fortsätter universitetets campus. Ju längre ifrån huvudtorget man rör sig, desto färre turister skymtas. I stället sitter grupper med studenter på bänkar och gräsplättar. Några går med anteckningsblock i famnen, diskuterar senaste föreläsningen på väg till nästa.

”Många besökare missar att gå till andra sidan campus. Det är lite som att åka till Venedig och bara röra sig runt Markusplatsen, lätt hänt men synd att missa så mycket”, säger Anne-Marie Diffley.

Besökare som stannar på huvudtorget missar bland annat teatern som byggts och döpts till Nobelprisade författaren Samuel Becketts ära. Också skulpturen ”Apples and atoms”, dedikerad till fysikern Ernest Walton – även han en Nobelvinnare.

Smala gator ringlar runt byggnader från olika tidsepoker. Mörka, 300 år gamla stenbyggnader står bredvid nyproducerade hus med gigantiska fönsterpartier. Att gå mellan fasaderna känns stundtals som en tidsresa i hyperfart.

Ibland skymtas en av de gulblå stadsbussarna bortom områdets höga staket, en påminnelse om att man trots den lugna atmosfären inte lämnat stan. □

STÄMMINGSFULLT. Det kända biblioteket stod klart 1732. I höst stängs det för en omfattande renovering som kommer att ta flera år. Salen har använts i otaliga filmer och inspirerat både regissörer och andra med sin speciella miljö. Förutom otaliga förstaupplagor av klassiska böcker finns marmorbyster av kända tänkare i det gamla biblioteket.

FOTO: ANTTI VITALA

POPULÄRT. Universitetsområdet tar emot ungefär två miljoner besökare varje år. Det centrala läget i Dublin underlättar för turister.

FOTO: JACK MIKURT

”Jag tror att många unga människor fått upp ögonen för Trinity genom Sally Rooney, men också sociala medier. Det är ett väldigt fotovänligt campus.”

ANNE-MARIE DIFFLEY, CHEF FÖR BESÖKSVERKSAMHETEN PÅ TRINITY COLLEGE

Di Fakta

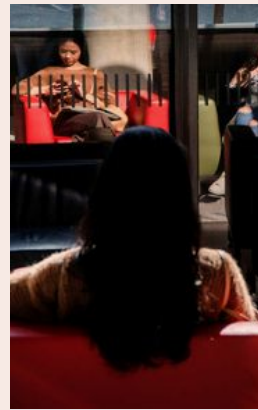
Trinity College Dublin

- **Universitetet grundades** av drottning Elizabeth I år 1592 med målet att "civilisera iräländarna".
- **Studenter kan studera** en rad olika ämnen – allt från medicin till teater – uppdelade i tre fakulteter och totalt 23 institutioner. I ämnena juridik, litteratur och humaniora är lärosätet särskilt väl ansett.
- **Kvinnor fick inte** studera på universitetet förrän år 1904. Idag är majoriteten – över 60 procent – av lärosätets studenter kvinnor.
- **2021 blev** universitetet utsett till det mest internationella i EU. Över 30 procent av dess studenter kommer från andra länder än Irland.

Kända alumner

Majoriteten av Trinity Colleges mest kända alumner är författare:

- **Oscar Wilde**, skrev romaner, pjäser och poesi. Ett av hans mest kända verk är romanen "Dorian Grays porträtt", publicerad 1890.
- **Jonathan Swift**, främst känd för sina romaner och satiriska texter. Hans text "Ett anspråkslöst förslag" blev väldigt omtalad när den publicerades. Skrev även romanen "Gullivers resor", publicerad 1726.
- **John Millington Synge**, skrev främst pjäser, känd för sitt poetiska och originella språk. Mest känd för att ha skrivit pjäsen "Hjälten på den gröna ön", som hade urpremiär 1907.
- **Bram Stoker**, mest känd för att ha skrivit skräckromanen "Dracula".
- **Samuel Beckett**, som vann Nobelpriset i litteratur 1969. Pjäsen "I väntan på Godot" är ett av hans mest kända verk.
- **Sally Rooney**, beskrivs som en av sin generations mest inflytande författare. Hennes senaste bok, "Vackra värld, var är du", blev 2021 års mest sålda roman bara tre dagar efter den släpptes.

STUDIER. Trinity College blev 2021 utsett till det mest internationella i EU, med studenter från många länder.

FOTO: JACK MIKKRUT

The Book of Kells

- **En avskrift** av de fyra evangelierna på latin. Boken skapades runt år 800 av irländska munkar.
- **Den utmärker sig** genom sin rika utsmyckning. Alla sidor, förutom två, har färgrika illustrationer som utsmycker texten.
- **Sedan 1661** är boken i Trinity Colleges ägo, bortsett från korta perioder då den lånats ut till andra bibliotek och museum. Boken har visats för befolkningen sedan 1800-talet.

Långa rummets utställda föremål

- **Förutom böcker** finns flera intressanta föremål att se i det gamla biblioteket.
- **En av Irlands äldsta harpor**, känd som Brian Boru's harp, finns i rummet. Harpan är från 1300- eller 1400-talet och användes som modell i utformningen av både Irlands vapensköld och bryggeriet Guinness logga.
- **Rummet kantas även** av 40 byster i marmor. Bysterna föreställer några av historiens största tänkare, som Homeros och Shakespeare. I februari är inrättades bibliotekets första kvinnliga skulpturer: vetenskapskvinnan Rosalind Franklin, dramatikern Augusta Gregory, matematikern Ada Lovelace och kvinnorrättskampen Mary Wollstonecraft.

EGEN LYSKRAFT. I biblioteket förvaras den berömda Book of Kells, en avskrift av evangelierna, som gjordes av irländska munkar runt år 800. Sidorna är utsmyckade med färgglada målningar. Flera av dem har tryckts upp i större format så att besökare ska kunna studera detaljerna.

FOTO: BARRY MCCAL